

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1193/2024
24.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марко Остојић, адвокат из ..., против туженог ДЗ "Рума", чији је пуномоћник Јован Станојчић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, утврђења и чинидбе, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2883/2023 од 13.12.2023. године, у седници одржаној 24.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2883/2023 од 23.12.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П1 395/2020 од 15.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду бр. .. од 23.06.2020. године, којим је отказан уговор о раду бр. .. од 08.02.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да су ништаве одредбе уговора о раду који је тужилца потписала са туженим током трајања радног односа и то одредбе наведене у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужилца дана 22.03.2016. године, када је ступила на рад по основу уговора о раду дел.бр. .. од 21.03.2016. године, засновала радни однос на неодређено време код туженог. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се наложи туженом да тужилцу врати на рад и распореди је на послове "ББ" у Служби ... здравствене заштите или на друге одговарајуће послове у складу са њеном стручном спремом. Ставом петим изреке, тужилца је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка од 204.750,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж1 2883/2023 од 23.12.2023. године, жалбу тужиле одбио и потврдио пресуду Основног суда у Руми П1 395/20 од 15.09.2023. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду применом одредбе члана 408. Закона парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ревизијом тужиле се не указује на неку другу битну повреду из одредбе члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на одређено време на радном месту доктора ... од марта 2016. године до фебруара 2018. године. Уговори о раду су закључивани на период од три до шест месеци, а између истих није било прекида осим што је у току 2016. године био прекид рада од два месеца у периоду од 20.06. до 13.09.2016. године. Тужила је у фебруару 2018.године отишла на трудничко боловање, а по истеку боловања донето је решење о отказу уговора о раду. Код туженог је 2021. године расписан конкурс за пријем у радни однос на неодређено време за послове које је тужила обављала, али тужила на исти није конкурисала. У време док је тужила била у радном односу код туженог, он је у више наврата тражио али није добио сагласност за попуну упражњених радних места. Од дана када је тужили прекинут радни однос, па до конкурса 2021.године, ни један доктор ... није примљен на рад, на неодређено време, код туженог.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиле у целини одбили, налазећи да се у конкретном случају има применити Закон о буџету, чије су норме за туженог обавезујуће пошто је он буџетска установа. Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 108/13), као и каснијим изменама и допунама, чланом 27 е) став 34., који је био у примени у време настанка спорног односа између странака, прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, а да се изузетно од става 34.овог члана Закона, радни однос са новим лицем може засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Пошто је у спорном периоду било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима, првостепени суд је закључио да тужбени захтев тужиле за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време није основан, док је другостепени суд, потврђујући првостепену пресуду, указао да у конкретном случају није испуњен услов из члана 37.став 2. Закона о раду, јер тужила није радила код туженог непрекидно или са прекидима исте послове и по истом основу који би могли да воде прерастању радног односа на неодређено време у трајању од 24 месеца и пет дана. Пошто је тужени решење о отказу уговора о раду тужили донео даном истека одсуства по члану 187. став 1. Закона о раду, 02.07.2020. године, у складу са законом, по мишљењу

другостепеног суда није било основа за поништај тог решења, а неоснован је и тужбени захтев тужиле који се односи на поништај појединих одредби закључених у уговору о раду на одређено време, пошто су ти уговори закључивани у складу са тада важећим прописима.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 37. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05...95/2018), прописане су две групе основа за заснивање радног односа на одређено време и два разлога за преображај тог радног односа у радни однос на неодређено време. Тако је ставом 1. тог члана Закона, прописано да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком, или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Ставом 2. истог члана Закона, прописано је да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана, на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који, са прекидима или без прекида, не може бити дужи од 24 месеца. На основу става 6. одредбе члана 37. Закона о раду, ако је уговор на раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за који је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време.

Тужени је, сагласно члану 2. став 1. тачке 5. и 9. Закона о буџетском систему, корисник јавних средстава, па се у односу на њега примењују одредбе тог Закона.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 108/2013 од 06.12.2013. године), у члану 27.е) додати су нови ставови 34. и 35., којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, а изузетно тог става Закона, радни однос са новим лицем може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Наведена одредба члана 27.е) став 34. Закона о буџетском систему новелирана је каснијим Изменама и допунама ("Службени гласник РС", бр. 142/2014 ... 149/2020), тако да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2016. године ("Службени гласник РС", бр. 103/2015), затим до 31.12.2017. године ("Службени гласник РС", бр. 99/16), до 31.12.2018. године ("Службени гласник РС", бр. 113/17), до 31.12.2019. године ("Службени гласник РС", бр. 95/18 ... 31/19), односно до 31.12.2020. године ("Службени гласник РС", бр. 72/2019 ... 149/2020). На основу одредбе члана 105. Закона о буџетском систему, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим Законом, примењују се одредбе овог Закона.

У конкретном случају, тужила је код туженог била радно ангажована у периоду од 22.03.2016. године до фебруара 2018.године, на одређено време на радном месту доктора ..., па како је тужени корисник буџетских средстава, следи да је правилан закључак нижестепених судови да нема услова за преображај радног односа на

одређено време у радни однос на неодређено време. Одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног органа Владе су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду који прописују услове за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, у смислу члана 105. тог Закона, па се, у овом случају примењују одредбе Закона о буџетском систему. С обзиром да је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему, који је био у примени у време када је тужила први пут засновала радни однос код туженог на одређено време, било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, неосновани су наводи ревизије да се тужила не може сматрати "новим лицем" и да она не тражи заснивање новог радног односа већ утврђење постојећег радног односа на неодређено време. Решење о отказу уговора о раду тужилји тужени је донео због истека рока на које је радни однос заснован, што значи да се ради о декларативној одлуци. Због тога се наводима ревизије тужилје неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**